

دیداری هه‌ولێر - نه‌جه‌ف؛ بینینی وێنه راسته‌قینه‌کان

17-12-2019

نووسه‌ره‌کان

ناوه‌ندی لێکۆڵینه‌وه‌ی رووداو

کورتە : له‌ گه‌فتوگۆی عێراق له‌ ژێر ناوێشانی دیداری هه‌ولێر - نه‌جه‌ف به‌رپۆه‌چوو، ژماره‌یه‌ک له‌ که‌سایه‌تی
تایینی و ئه‌کادیمی و روژنامه‌وانی که‌سایه‌تی روناکبیر و سیاس‌ی و ئه‌کادیمی و په‌رله‌مانتاری کورد تێیدا
به‌شداربوون. ته‌واوی قسه‌، گه‌فتوگۆ و شروقه‌ و لێکدانه‌وه‌کانی میوانانی نه‌جه‌ف له‌ ژێر کاریگه‌ری هه‌ل‌او‌ی
گه‌رمی خۆپیشاندانه‌کانی ئێستای به‌غداد و ناوچه‌ شیع‌ه‌نشینه‌کانی عێراقدا بوو

مەلۇود باۋە مورا

لە گفتوگۇ عىراق لەژىر ناونىشانى دىدارى ھەولير - نەجەف بەرپوچو، ژمارەيەك لە كەسايەتى ئايىنى و ئەكادىمى و رۇژنامەوانى كەسايەتى روناكبىر و سىياسى و ئەكادىمى و پەرلەمانتارى كورد تىيدا بەشداربوون. تەواۋى قسە، گفتوگۇ و شرۇفە و لىكدانەۋەكانى مىوانانى نەجەف لەژىر كاريگەرى ھالائى گەرمى خۇپىشاندانەكانى ئىستاي بەغداد و ناوچە شىعەنشىنەكانى عىراقدا بوو، تاۋەكو ئەو رادەيە كە زۇرىك لە مېزەربەسەر و ئەكادىمىيەكان بە ھەناسەى نوپنەرايەتى گۆرەپانەكانى خۇپىشاندانەكان بۇچوون و راكانيان دەخستەرەو، بەجۇرىك چەند كەس و چەند جار ئەم رستانەيان دووبارە دەكردەۋە كە "عىراقى پاش خۇپىشاندانەكان عىراقىكى نوپىيە، عىراقى پاش پىرۇسەى سىياسى شىكستخواردوۋى 2003 يە، دەبىت ئەم چىنە سىياسىيە گەندەل و فاشىلەى بىرۇن، دەبىت كورد ھاۋكارى و پىشتىۋانى خۇپىشاندانەكان بىكات ئىمە نوپنەرايەتى ئەحزابى سىياسى شىيەى ناكەين، مەرجهەى شىيەى و بەتايىبەت ئابەتوللا سىستانى دەستەرناداتە سىياسەت و كارى سىياسى، بەلكو لەگەل خەلك و جەماۋەر و رىنمايى و نەسىحەت پىشكەشەكات بۇ لايەنى دەسەلات و بەرگى لە مافى خەلك دەكات، پىۋىستە دياردەى بەشەشەشەى سىياسى و تايىف كۇتايى بىت، عىراقى نوپى لەسەر بىنەماى ھاۋولاتى بوونى بەكسان ۋەك بەك دامبەزىتەۋە و دوور لە دەستىۋەردانى ئەحزابى سىياسى شىيەى، مەزەبى و تارىخى...

ئەۋەى بەندە بە پەرۇشەۋە چاۋەرىم دەكرد كۆى بىستى بىم، توپكارى قسەكردن و بىكۆلكردن بوو لەسەر پىكھاتە و ئاراستە و ھىز و لايەنى ئاراستەگەرى ئەم خۇپىشاندانەكان، چونكە لە ھىچ شىۋىنىكى دىيادا نەبىستراۋە و نەزانراۋە خۇپىشاندانى عەفەۋى جەماۋەرى بەو كاريگەرى و فراۋانىيەى ئەۋانى گەباندبوۋە يەقىنى ئەۋەى كە خۇپىشاندانەكان خالى لىكترازانى دوو سەردەمى مېژوۋى سىياسى عىراقە، ۋەھا خۇپىشاندانىك چۇن دەتوانىت بىكاتە خىارى عەقلىنى و بونىادەنەرى ئىجابى لە پىرسىكى گەۋرە و ھەستىارى پەيوەست بە سىستەمى سىياسى ھوكمرانى عىراق بەۋپىكھاتە جىاۋازەۋە؟

چى ۋاپىكر ئەم خۇپىشاندانەكان لە داۋاى خىزمەتگوزارى ئاۋ، كارەبا و رىگەۋبان و بىكارى و دژايەتى گەندەلىيەۋە داخۋازىيەكانيان ۋا بەخىراى بگۇرىت بۇ كۆمەلىك داخۋازى سىياسى كە گۋابە قابىلى سازش و گفتوگۇن (گۆپىنى دەستورى ھەمىشەى، رەتكردەۋەى ھەموو دامەزراۋە و دەزگا بالاكانى ھكومتە و پەرلەمان و كۆمىسيۇن، دژايەتى و نەھىشتىنى ھەموو خىزبەكان، كۇتايىھىنان بەزاراۋەى پىكھاتە عىراقىيەكان و ھتد..

ئايا دەشەت قەناعەت بە خۇمان بىكەين كاتىك ئەۋان دان بەۋەدادەنن كە خۇپىشاندانەكان گەنجانى تەمەن 18 بۇ 25 سالىن و ئاگان لە ھىچى رابردوۋى سىياسى و پىرۇسەى سىياسى عىراق نىيە، ئەم تىگەيشتن و رۇشنىرى و ھۇشيارىيە سىياسىيە چۇن و لە كۆيۈە بوۋە بە روۋى بىزۋىنەر و گوتارى سەرتاسەرى خۇپىشاندانەكان.

ئەمە فزولىيەتى سىياسى گەپان بەدۋاى ھىز و لايەن و گروۋپى ئاراستەگەرى خۇپىشاندانەكاندا نىيە، بەلكو گەپانە بەدۋاى ئەو بەدىلە سىياسىيەى كە جىگەرەۋەى رەفەزكردىنى كۆى دەسەلات و سىستەمى سىياسى ئىستاي عىراقە.

ھەندى لە موداخەلەكان بەروۋنى ئامازەيان بەۋە دەكرد كە كورد لە پاش گۇرانى 2003 شەرىكى ئەم دەسەلاتەيە، ۋەك بلىنى شەرىكى تاۋان و گەندەلىيە سىياسىيەكانىيەتى و دەبىت سەلەنوۋى پەيوەندىيەكانى خۇى بە قىۋولكردن و پىشتىۋانى لە خۇپىشاندانەكان رىكخاتەۋە، بەلام پىرسىارەكەى پىشۋو لىرەدا زەقتەر دووبارە دەبىتەۋە لەگەل كى و كام ئەلتەرناتىقى سىياسى دەسەلات و سىستەمى سىياسى ئىستاي عىراق چى گەرەنتى ئەۋە دەكات دەستكەۋتەكانى گەلى كورد لەبەر مەترسى ئەم داۋا سىياسىيە گىشتگىرانەى ئەۋاندا نىن.

ئەگەر بەم رۇخىيەت و دىدەى ئەم نوخە دىنى و ئەكادىمىيەۋە بىروانىيە دۇخى عىراق گۇپانكارى ھەتمىيە، بەلام ۋائاسان و بەردەستىش نىيە... قسە لەسەر ھۆكارەكانى ناسەقامگىرى عىراق زۇرن، بەلام ھەموو لايەك چاۋيان خىستبوۋە سەر ئەنجامەكان و ھۆكارەكانيان فەرامۇش كىردبوو. دۋاجار ماۋە بلىم دىدارىكى بەسوۋدبوو بۇ تىگەيشتن لەۋ ۋىنەيەى ئىستاي ۋەپسبوون لە خىزب و كۆمەلە سىياسىيەكان.